

मुद्रा

नाराचो सुखदहो च योनिरहं तथैव च ।
 बन्दी च महासुद्रा महायोगिस्तथैव च ।
 भगवत् पुटकचैव निःशङ्कोऽपार्हचन्द्रकः ।
 अङ्ग च दिसुखचैव शङ्कसुद्रा च सुखिकः ।
 बन्धुचैव तथा बह्वं संयोजिन्मिलनतथा ।
 चटः शिखरिणी तुङ्गः पुङ्कोऽथ सुहृदेषुकः ।
 संमौलनी च कुल्ल च चक्रं मूलं तथैव च ।
 सिंहवक्त्रं गोसुखच प्रोन्नामोन्नमनं तथा ।
 विष्णं पाशुपतं शुद्धं त्वागोऽथ साधनी तथा ।
 प्रसाधनी चोयसुद्रा कुल्लो अहमेव च ।
 चिसुखचासिबन्नी च योगी भेरीऽथ मोहनम् ।
 बाबी धनुश्च तूणीरं सुद्रा एतास्तु सप्तमाः ।
 अष्टोत्तरशतं सुद्रा ब्रह्मणा याः प्रकीर्तिताः ।
 तासां यच्चपञ्चाशदेताः ग्राह्यास्तु पूजने ।
 शेषास्तु यास्त्रिपञ्चाशन्मुद्रास्ताः समयेषु च ।
 द्रव्यायनचक्रेतनटनादिषु ताः स्मृताः ।
 देवानां चिन्तने योगे ध्याने जप्ये विसर्जने ।
 आद्यास्तु पञ्चपञ्चाशन्मुद्रा भैरवः । प्रकीर्तिताः ।
 सुद्रा विना तु यज्यं प्राणायामः सुरार्चनम् ।
 योगी ध्यानासने चापि निष्कलानि च भैरवः ।
 प्रत्येकं लक्षणं तेषां श्रद्धातं तनयौ शुभम् ।
 दक्षिणामध्यामेव सवहस्तस्य तर्जनीम् ।
 योजयेत् सवमध्यान् तर्जनीया दक्षिणीन वै ।
 तथा दक्षानामिकया वामहस्तकनिष्ठिकाम् ।
 अनामिकान् वामस्य दक्षिणस्य कनिष्ठया ।
 योजयेद्वृत्तिमान् सव्यक् दक्षिणावर्तनेन तु ।
 धेनुसुद्रा समाख्याता सर्वदेवस्य तुष्टिदा ॥१॥
 संयोज्य हौ तनी सर्वाण्यङ्गुष्ठायाम् हस्तयोः ।
 संयोज्य पार्श्वतोऽङ्गुष्ठौ संपुटः प्रोच्यते सुरैः ।
 सर्व्ववामप देवानां संपुटः श्रस्यते सदा ।
 ध्यानसंपुटयोगादौ समुटः श्रस्यते सदा ॥२॥
 निजुल्लगलं पाख्योः संयोज्यार्हंन एव च ।
 मध्यम्यः पुटाकारः प्राङ्गलिः परिकीर्तितः ॥३॥
 अङ्गुष्ठमनरं हत्वा पाख्योर्मुष्टिं दिधाय च ।
 संयोज्य विस्ववत्ते तु विस्वसुद्रा प्रकीर्तिता ॥४॥
 मन्त्रिवन्दाकारभं संयोज्य करयोर्हयोः ।
 अङ्गुष्ठे चापि संयोज्य तथैव च कनिष्ठिके ।
 तिस्रस्तिस्रो हयोः पाख्योरङ्गुलीन्मिरजास्ततः ।
 पद्मसुद्रा समाख्याता चतुर्वर्गप्रदा वृणाम् ॥५॥
 अङ्गुष्ठायैव तर्जनीयाः संयोज्याधोर्दरेखया ।
 अन्याङ्गुलीस्तथान्य नाराचः स्यात् प्रसा-
 र्यते ।
 मम चैव शिवायाश्च प्रीतिदयं प्रियङ्गुरी ।
 नाराचसुद्रा सततं प्रीत्यै वेतालभैरवः ॥६॥
 अन्तराङ्गुष्ठसुष्टिं हत्वा वामकरस्य तु ।
 मध्यमाभ्यां दक्षिणस्य तथान्य प्रयत्नतः ।
 मध्याङ्गेनाथ तर्जनीया अङ्गुष्ठायामिष्ये च ।
 दक्षिणं योजयेत् पार्श्वं वामसुष्टौ तु साधकः ।
 दर्शयेदक्षिणे भागे सुखसुद्रेयमिष्यते ।
 इयम् गणनाथस्य प्रीतिदा सुदिकीतमा ।
 सर्व्ववामपि देवानां तुष्टिदा सर्व्वकर्मसु ॥७॥
 अङ्गुष्ठमध्यामादौ च सव्यगान्य तर्जनीम् ।

मुद्रा

प्रसार्य दक्षसुद्रेति दक्षिणस्य करस्य तु ॥८॥
 सर्वाङ्गुलीस्तु संयोज्य करयोः समोरपि ।
 संवेष्टा रज्जुवद्देहं तु पाख्योरपि कनिष्ठिके ।
 वामस्य वाममूलेन तदग्रं विनियोजयेत् ।
 दक्षस्य मध्यमूलेन तथायं वाममेव च ।
 योजयेत् योजनात् पञ्चादावर्णं करशास्त्रिकाः ।
 योन्वाकारान् तन्मध्यं योनिमुद्रा प्रकीर्तिता ।
 कामाख्यायाः पञ्चमूर्तिदुर्गाया अपि भैरवः ।
 प्रीतिदा योनिमुद्रं मम कामस्य च प्रिया ॥९॥
 संयुक्ताङ्गुलीः सर्वाः प्रसार्याङ्गुष्ठपर्व्वणा ।
 अग्रैव च कनिष्ठया अग्रैवापि च योज-
 येत् ।
 करस्य दक्षिणस्येयमहंयोगिः प्रकीर्तिता ॥१०॥
 संपुटं प्राङ्गलिं वापि यदि शीर्षे नियोजयेत् ।
 बन्दीया समाख्याता सुद्रा विष्णुप्रमोदिनी ॥११॥
 सैव चैतुश्रवणासक्ता महासुद्रा प्रकीर्तिता ॥१२॥
 दक्षिणाङ्गे तु सा सक्ता वैष्णवी परिकी-
 र्तिता ॥१३॥
 महायोगिस्तु कथिता वैष्णवीतन्मगोचरे ।
 इयोर्मुले त्वङ्गुष्ठायामङ्गुलीश्च कनिष्ठयोः ।
 नियोज्य प्रवृत्तीकृत्य दे पाखी योजयेत् पुनः ।
 भगसुद्रा च सा ख्याता लक्ष्मीवाणीश्रिवा-
 प्रिया ॥१४॥
 सर्वाङ्गुलीनामग्रौ च दक्षिणस्य करस्य च ।
 संयोज्येकत्र पुरतो निर्देशः पुटकः स्मृतः ॥१५॥
 कनिष्ठानामिकाङ्गुष्ठान्गुलीनां योजयेद्दुधः ।
 अग्रायैकत्र मध्यान् तर्जनीश्च प्रसार्य वै ।
 कुलीकृत्य करद्वन्द्वं पृथगग्रे नियोजयेत् ।
 निःशङ्को नाम सुद्रं नरसिंहवराहयोः ॥१६॥
 कनिष्ठानामिकामध्यामाङ्गुल्या दक्षिणस्य च ।
 करस्य तर्जनीङ्गुष्ठे प्रसार्य क्रियते तु या ।
 सा सुद्रा सुहृदचक्षा यद्वाता प्रीतिदा-
 यिनी ॥१७॥
 ऊर्ध्वोक्तं तथाङ्गुष्ठं दक्षिणस्य करस्य च ।
 हत्वा मध्यं तदङ्गुष्ठं वामसुष्टिं तथोक्तं ।
 ऊर्ध्वोङ्गुष्ठं तथा कुर्यादङ्गुष्ठसुद्रा प्रकीर्तिता ॥१८॥
 एतस्या एव सुद्रायाः कनिष्ठादिविमोचतः ।
 अष्टौ सुद्राः समाख्याता नाम तासां पृथक्
 पृथक् ।
 दिसुखचैव १६ सुष्टिश्च २० वक्त्र २१ मावह २२
 मेव च ।
 विमलश्च २३ घटचैव २४ तुङ्गः २५ पुङ्क २६
 सचैव च ।
 नवानां विष्णुमूर्तीनां साहस्रं सुदिकाः ।
 क्रमात्तव समाख्याता नायिकानां तथैव च ।
 संयोज्य करयोः एष्टे तथावर्णौ तु वै समम् ।
 प्रसार्य तर्जनीयुग्मं संयुक्तं सर्व्वतः पुनः ।
 अङ्गुष्ठौ च तथा सक्तौ शङ्कसुद्रा प्रकीर्तिता ॥२०॥
 उत्तानमङ्गलिं हत्वा अङ्गुष्ठे दे कनिष्ठयोः ।
 मूले निःक्षिप्य तु करौ संयोज्याश्च प्रदर्शयेत् ।
 संयोनिरिति सा ख्याता सुद्रा देवैवतुष्टिदा ॥२१॥
 सुष्टिर्दक्षिणहस्तस्य यदोर्ध्वोङ्गुष्ठिका भवेत् ।

मुद्रा

सा स्यात् शिखरिणी सुद्रा ब्राह्मीसर्व्वप्रिया
 च सा ॥२६॥
 अनामिके कनिष्ठे तु संयोज्य ऋजुना पुनः ।
 मध्यमातर्जनीनाम् धेनुसुद्रं बन्धनम् ।
 साहंघेनुरिति ख्याता चन्द्रप्रतीतिविबहिनी ॥२७॥
 करयोरङ्गुलीः सर्वाः सर्वाग्रायैकतः स्थिता ।
 नियोज्यार्हंतले चैव तदधोऽपि विद्युष्य च ।
 अग्रैरयं योजयेत् सुद्रा समीलनी तु सा ॥२८॥
 भौमभूमिसुनीशानामयं प्रीतिविबहिनी ।
 सर्वाङ्गुलीस्तु संयुक्ता दक्षिणस्य करस्य च ।
 कियद्भागं तथान्यस्य तलं कुर्यात् कुल्लवत् ।
 समाख्याता कुल्लसुद्रा बुधवाणीश्रिवाप्रिया ॥२९॥
 सर्वाङ्गुलीनां मध्येस्तु वामहस्तस्य चाङ्गुलीः ।
 प्रसार्याङ्गुष्ठयुगलं संयोज्याग्रेण भैरवः ।
 तदङ्गुष्ठद्वयं कार्यं समुत्तं वितरेततः ।
 चक्रसुद्रा समाख्याता गुरुविष्णुश्रिवाप्रिया ॥३०॥
 अङ्गुष्ठं मध्यमाश्चैव नामयित्वा करस्य च ।
 दक्षिणस्यापरास्त्रिणी योजयेदयतः पुनः ।
 मूलसुद्रा समाख्याता मम मुकुटद्विप्रिया ॥३१॥
 निजुलीकृत्य तु करौ वामाङ्गुलिगणस्य तु ।
 अग्रायै योजयेत्तयो तलस्यास्य हस्ततः ।
 अथः हत्वा वामहस्तं सुद्रा सिंहमुखी
 स्मृता ॥३५॥
 इयं प्रीत्यै तु दुर्गायाः सर्व्वपुत्रस्य चक्रिणः ।
 भगसुद्रा कर्णमूले गीतुखाख्या प्रकीर्तिता ।
 मम विष्णोक्तया राहोः सर्व्वदा प्रीति-
 दायिनी ॥३६॥
 सुष्टिद्वयमप्योत्तारं हत्वा संयोज्य पार्श्वतः ।
 दक्षिणस्य कनिष्ठादीन् प्रसार्य क्रमतः पुनः ।
 तथा वामकनिष्ठाभ्यामेकैकेन प्रसारयेत् ।
 अष्टौ सुद्राः समाख्याता नामतः क्रमतः श्रद्धा ।
 प्रोन्नामो ३० क्रमतः ३८ चैव विष्णं ३६ पाशु-
 पतं ४० तथा ॥
 सुहृदं ३१ व्यागः ३२ साधनी ३३ च तथा चैव
 प्रसाधनी ३४ ।
 आङ्गुल्या करशास्त्रास्तु दक्षिणाः सा तु सुद्रिका ॥
 उग्रसुद्रा समाख्याता स्वहस्तस्य विपर्ययात् ॥३५॥
 इन्द्रादिलोकपालानां दश सुद्राः प्रकीर्तिताः ।
 सर्व्ववामपि देवानां परमप्रीतिवहिनाः ।
 अङ्गुष्ठायान् तर्जनीया अग्रभागे योजयेत् ।
 आङ्गुल्या मध्यमाभ्यान् दक्षहस्तस्य चाङ्गुलीः ।
 दर्शयेत् कुल्लाकारं कुल्लोशक्तिस्तुष्टिदम् ।
 सर्व्ववामपि देवानां तथा तुष्टिकरं महत् ॥३६॥
 अङ्गुष्ठतर्जनीमध्या अग्रभागे नियोज्य च ।
 मध्यमाश्च कनिष्ठाश्च आङ्गुल्या दक्षिणे करे ।
 चिसुखाख्या समाख्याता विष्णुदेवप्रिया सदा ।
 कीर्तोः प्रियेयं सततं मातृगामपि तुष्टिदा ॥३७॥
 तर्जनीङ्गुष्ठयोरग्रभागौ संयोज्य चाङ्गुलीः ।
 अन्या आङ्गुल्यास्तु तिस्रः सासिबन्नी प्रकीर्तिता ।
 पितृगामय साध्यानां रुद्राणां विष्णुकर्मणः ।
 सर्व्वदा प्रीतिजननी अविबन्नी प्रकीर्तिता ॥३८॥
 पादौ तन्माभ्यां संयोज्य तदङ्गुष्ठद्वयं ततः ॥